

رابطه ابعاد مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی با دلزدگی زناشویی

Relationship between dark triad traits of personality and attachment styles with couple burnout

Shima Haghnasab

M.A in General Psychology, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Dr. Mina Pourfarokh *

Assistant Professor of Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

mina_pourfarokh@yahoo.com

شیمایا حق نسب

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

دکتر مینا پورفرخ (نویسنده مسئول)

استادیار گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Abstract

Couple burnout is one of the factors that reduce the love between couples over time and can lead to emotional or formal divorce. The aim of this study was to determine the relationship between the dark triad of personality and attachment styles with couple burnout. The method of this research was descriptive and its design was correlational. The statistical population of this study included married undergraduate students studying psychology in the second semester of 2019-2020 available through cyberspace at the Islamic Azad University, Islamshahr Branch. 206 people were considered as a sample through the convenience sampling method. Dark triad dirty dozen scale (Johnson and Webster, 2010), Adult Attachment Questionnaire (Hazan and Shaver, 1987), and Couple burnout measurement (Pins, 1996) were used to collect data. The data of this study were analyzed using the Pearson correlation coefficient and multivariate regression analysis. Findings showed that there is a significant positive relationship between dark triad traits of personality with couple burnout, a significant negative relationship between secure attachment style with couple burnout, and a significant positive relationship between avoidant and anxious attachment style with couple burnout. The results of regression analysis showed that the total score of the dark triad of personality and Machiavellism and psychopathy dimensions separately and all three attachment styles can predict couple burnout. Based on the findings of the present study, it can be said inappropriate social behaviors of people with high scores in the dark triad of personality cause lovelessness between couples, reduced intimacy and satisfaction, and ultimately couple burnout. Also, attachment as a stable variable affects marital relationships.

Keywords: Dark Triad of Personality, Attachment Style, Couple Burnout.

چکیده

دلزدگی زناشویی یکی از عواملی است که به مرور زمان عشق میان زوجین را کم می‌کند و می‌تواند منجر به طلاق عاطفی یا رسمی شود. هدف از پژوهش حاضر تعیین رابطه بین ابعاد مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی با دلزدگی زناشویی بود. روش این پژوهش توصیفی و طرح آن از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل دانشجویان متأهل مقطع کارشناسی رشته روانشناسی مشغول به تحصیل در نیمسال تحصیلی دوم ۹۹-۱۳۹۸ قابل دسترس از طریق فضای مجازی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر بود. تعداد ۲۰۶ نفر از طریق روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از مقیاس مثلث تاریک شخصیت (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰)، پرسشنامه دلبستگی بزرگسال (هازن و شایور، ۱۹۸۷) و مقیاس دلزدگی زناشویی (پاینز، ۱۹۹۶) استفاده شد. داده‌های این پژوهش با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیری مورد تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها نشان دادند که بین ابعاد مثلث تاریک شخصیت با دلزدگی زناشویی رابطه مثبت معنادار، بین سبک دلبستگی ایمن با دلزدگی زناشویی رابطه منفی معنادار و بین سبک دلبستگی اجتنابی و اضطرابی با دلزدگی زناشویی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که نمره کل مثلث تاریک شخصیت و دو بعد ماکیاولیسم و ضداجتماعی به صورت جداگانه و هر سه سبک دلبستگی می‌توانند دلزدگی زناشویی را پیش‌بینی کنند. براساس یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان گفت رفتارهای اجتماعی نامناسب افراد دارای نمرات بالا در مثلث تاریک شخصیت سبب بروز بی‌مهری میان زوجین، کاهش صمیمیت و رضایتمندی و در نهایت دلزدگی زناشویی می‌شود. دلبستگی نیز به عنوان متغیری پایدار، روابط زناشویی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: مثلث تاریک شخصیت، سبک دلبستگی، دلزدگی زناشویی.

Relationship between dark triad traits of personality and attachment styles with couple burnout

مقدمه

ازدواج به عنوان هیجان‌انگیزترین و پراسترس‌ترین رویداد مهم برای زندگی هر انسانی قلمداد می‌شود (سینا، نجارپوریان و سماوی، ۲۰۱۸). بسیاری از زوجها زندگی مشترک خود را با بالاترین سطح روابط صمیمانه و عاشقانه شروع می‌کنند اما با گذر زمان این روابط کم‌کم دچار مشکل می‌شوند (پاینز و نانز،^۱ ۲۰۰۳). یکی از مشکلاتی که امروزه جامعه با آن روبه‌رو است، اختلافات زناشویی و افزایش طلاق است (علیخانی و فرهادی، ۲۰۱۹). یکی از این مشکلات، دلزدگی زناشویی^۲ است. دلزدگی یک حالت خستگی جسمانی، عاطفی و روانی است که در شرایط درگیری طولانی‌مدت همراه با مطالبات عاطفی ایجاد می‌شود (پاینز، ۱۹۸۸، نقل از پاینز، نیل، همر و آیسکسون^۳، ۲۰۱۱). دلزدگی نه تنها بر شخص بلکه بر خانواده و تعاملات اجتماعی آن فرد هم تأثیرگذار است. دلزدگی یک وضعیت بحرانی مخرب است که تمام جنبه‌های زندگی فرد را همراه با احساس مداوم اضطراب، ناامیدی و گرفتاری‌های ناشی از دلزدگی تحت تأثیر قرار می‌دهد (کاپری^۴، ۲۰۱۳). امروزه شیوع دلزدگی زناشویی در حال افزایش است. طبق آمار منتشر شده ۵۰ درصد زوجها با دلزدگی زناشویی مواجه می‌شوند (نظرپور، زهراکار، پوریحیی و داورنیا، ۱۳۹۸). از آن‌جا که دلزدگی زناشویی کاهش عشق و علاقه و افزایش رفتارهای خصمانه را به دنبال دارد و می‌تواند منجر به ناراضیاتی زناشویی شود و بر حفظ و تداوم خانواده تأثیر گذارد (هاستون^۵، ۲۰۰۹)؛ بررسی عوامل مرتبط با آن حائز اهمیت است.

مطابق دیدگاه روان‌تحلیل‌گری نقش تجارب کودکی در روابط رمانتیک بزرگسالی بسیار مهم است. طبق این دیدگاه هر یک از طرفین دارای تاریخچه‌ای شخصی، ویژگی‌های شخصیتی ویژه و مجموعه‌ای از ویژگی‌های درونی‌شده و مخفی هستند که همه آن‌ها بر تمامی روابط اثرگذار هستند (پاینز و نانز، ۲۰۰۳). شخصیت هر فرد الگوی صفات نسبتاً دائمی و ویژگی‌های منحصربه‌فرد است که به رفتار شخص، ثبات و فردیت می‌بخشد (فیست، فیست و رابرتس^۶، ۲۰۱۳؛ ترجمه سید محمدی، ۱۳۹۶). از میان عوامل شخصیتی می‌توان به مثلث تاریک شخصیت اشاره نمود. اصطلاح مثلث تاریک شخصیت برای اشاره به سه صفت اجتماعی ناپسند توسط پولهاس و ویلیامز^۷ (۲۰۰۲) مطرح شده است. مثلث تاریک شخصیت یک اصطلاح برای توصیف مجموعه‌ای از سه صفت شخصیتی نامطلوب شامل ماکیاولیسم^۸ (ماکیاولیایی)، خودشیفتگی^۹ و جامعه‌ستیزی^{۱۰} (ضداجتماعی) است (پکرو، جانسون، راپسو و ماراکو^{۱۱}، ۲۰۱۹).

مطابق با پژوهش‌های انجام شده، سه جنبه تاریک شخصیت می‌توانند منجر به عدم صمیمیت زناشویی (آیسل^{۱۲}، ۲۰۱۶)، خیانت زناشویی (برور، هانت، جیمز و ابل^{۱۳}، ۲۰۱۵) و بی‌ثباتی زناشویی (هی، وانگ، شینگ و یو^{۱۴}، ۲۰۱۸) شوند. طبق پژوهش هارن، گوین و بنگرت^{۱۵} (۲۰۱۵) سه صفت تاریک با تعارضات ارتباطی زوجها رابطه مثبت معنادار دارند. در این بین، بعد ماکیاولیسم و ضداجتماعی سهم بیشتری در پیش‌بینی تعارضات ارتباطی زوجین داشتند. طبق نتایج پژوهش میرزایی‌جاهد و صابری (۱۳۹۸) از میان مؤلفه‌های شخصیت سه‌گانه تاریک شوهران، مؤلفه‌های جامعه‌ستیزی و ماکیاولیایی به صورت مثبت دلزدگی زناشویی زنان را پیش‌بینی می‌کنند. بنابر پژوهش شفیع و قمرانی (۱۳۹۶) خودشیفتگی بیشترین سهم را در پیش‌بینی دلزدگی جسمانی و دلزدگی روانی داشت و نمره کل شخصیت تاریک، بهترین پیش‌بینی‌کننده دلزدگی عاطفی بود.

دلزدگی زناشویی در تعریف کایزر^{۱۶} (۱۹۹۳) به عنوان کاهش تدریجی دلبستگی عاطفی تعریف شده است. بنابراین یکی از عواملی که احتمالاً در دلزدگی زوجها نقش دارد، سبک‌های دلبستگی است (نقل از صدی دمیرچی، فتحی و هاشمی‌مهر، ۱۳۹۸). طبق تحقیقات

¹ Pines & Nunes

² Couple burnout

³ Neal, Hammer, Ickson

⁴ Capri

⁵ Huston

⁶ Feist, Feist, Roberts

⁷ Paulhus & Williams

⁸ machiavellism

⁹ narcissism

¹⁰ psychopathy

¹¹ Pechorro, Jonason, Raposo, Maroco

¹² Uysal

¹³ Brewer, Hunt, James, Abell

¹⁴ He, Wang, Xing, Yu

¹⁵ Horan, Guinn, Banghart

¹⁶ Kayser

فینی^۱ (۲۰۰۸) سبک دلبستگی یک فرد پیش‌بینی‌کننده اصلی کیفیت ازدواج آن شخص است (نقل از سندبرگ، بردفورد و برتون، ۲۰۱۷). هازن و شیور^۳ (۱۹۸۷) نیز اظهار داشتند که دلبستگی عاشقانه‌ای که فرد در بزرگسالی به وجود می‌آورد؛ مشابه رابطه‌ای است که فرد در کودکی با مراقب اولیه یا مادر خود داشته است. پس دلبستگی می‌تواند بر روابط عاشقانه دوران بزرگسالی تأثیر داشته باشد (نقل از کاله^۴، ۲۰۱۹). نظریه دلبستگی توسط جان بالبی^۵ برای اولین بار در سال ۱۹۶۹ مطرح شد. شالوده اصلی این نظریه آن است که نوع یا سبک دلبستگی نوباوه به مراقبان، بستری برای بهداشت یا مشکلات روانی در زندگی آتی وی است (دیویسون، نیل، کرینگ و جانسون^۶، ۲۰۱۴). ترجمه دهستانی^۹ (۱۳۹۴). مری اینس‌ورث^۷ و همکارانش بیان کردند که سه نوع سبک دلبستگی وجود دارد که شامل دلبستگی ایمن^۸، دلبستگی اجتنابی^۹ و دلبستگی دوسوگرا^{۱۰} (اضطرابی^۱) است (فیست، فیست و رابرتس، ۲۰۱۳؛ ترجمه سید محمدی، ۱۳۹۶).

براساس پژوهش‌ها، رضایت زناشویی با سبک دلبستگی ایمن رابطه مثبت و با سبک دلبستگی اجتنابی و اضطرابی (دوسوگرا) رابطه منفی دارد (ویجایا و ویدیانینگسه^{۱۲}، ۲۰۲۰؛ سینا و همکاران، ۲۰۱۸). همچنین هر دو سبک دلبستگی ناایمن با تعارضات زناشویی (تیلور، سیدل، رایبسون و بردفورد^{۱۳}، ۲۰۱۷) و پریشانی زناشویی رابطه مثبت دارند (کرامر^{۱۴}، ۲۰۱۷). براساس پژوهش علیخانی و فرهادی (۲۰۱۹) سبک‌های دلبستگی به طور مستقیم و غیرمستقیم در ایجاد، تشدید و ادامه درگیری‌های زناشویی مؤثر هستند. بنابر نتایج پژوهش جلیوند (۱۳۹۵)، دلزدگی عاطفی با دلبستگی اجتنابی رابطه مستقیم و با دلبستگی ایمن رابطه معکوس دارد.

خانواده یکی از اساسی‌ترین پایگاه‌های جامعه به شمار می‌آید و دستیابی به جامعه سالم در گروهی خانواده‌های سالم است. سازمان بهداشت جهانی، خانواده را به عنوان عامل اجتماعی اولیه در افزایش سلامت و بهزیستی جامعه معرفی کرده است (میرزایی‌جاهد و صابری، ۱۳۹۸). این سیستم بر همه اعضای خانواده تأثیرگذار است. زوج‌هایی که در نقش همسری موفق نبوده‌اند؛ نمی‌توانند در دیگر کارکردهای مرتبط با خانواده عملکرد مناسبی داشته باشند (کاپری، ۲۰۱۳). بنابراین توجه به زوجها به عنوان هسته اصلی خانواده مهم تلقی می‌شود. با توجه به مبانی نظری و پیشینه‌های تحقیقاتی، هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین ابعاد مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی با دلزدگی زناشویی بود.

روش

روش این پژوهش توصیفی و طرح آن از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل دانشجویان متأهل مقطع کارشناسی رشته روانشناسی مشغول به تحصیل در نیمسال تحصیلی دوم ۹۹-۱۳۹۸ قابل دسترس از طریق فضای مجازی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر بود که تعداد ۲۰۶ نفر از طریق روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند. حجم نمونه از طریق فرمول تاباچنیک و فیدل^{۱۵} (۲۰۰۷) به دست آمد. این فرمول به صورت $N > 50 + 8m$ است که (m) تعداد متغیرهای پیش‌بین و (N) حجم نمونه را نشان می‌دهد. این عدد حداقل حجم نمونه را نشان می‌دهد و تعداد حجم نمونه باید از این عدد بیشتر باشد (تاباچنیک و فیدل، ۲۰۰۷). از آنجا که طبق گفته الیس^{۱۶} (۱۹۹۲) زوج‌هایی که به تازگی ازدواج کرده‌اند، کمتر می‌توانند به آن بیندیشند که ممکن است روزی عشق افسانه‌ایشان کمرنگ شود و دلزدگی آغاز گردد (نقل از نظرپور و همکاران، ۱۳۹۸) و همچنین براساس نظر کاپری (۲۰۱۳) بسیاری از زنان و مردان با احساس عشق رمانتیک و خوشبختی زیاد، ازدواج می‌کنند اما وقتی جادوی عشق رمانتیک با گذر زمان از بین

¹ Feeney

² Sandberg, Bradford, Brown.

³ Hazen & Shaver

⁴ Kale

⁵ Bowlby

⁶ Davison, Neale, Kring, Johnson.

⁷ Ainsworth

⁸ secure

⁹ avoidant

¹⁰ ambivalent

¹¹ anxious

¹² Wijaya & Widyaningsih

¹³ Taylor, Seedall, Robinson, Bradford

¹⁴ Kramer

¹⁵ Tabachnick & Fidell

¹⁶ Ellis

Relationship between dark triad traits of personality and attachment styles with couple burnout

می‌رود، زندگی آنان معنای خود را از دست می‌دهد و هر یک از زوجین با احساس ناامیدی عمیق و دلزدگی، تنها می‌ماند؛ لذا گذشتن حداقل یک سال از تاریخ ازدواج به عنوان ملاک ورود در این پژوهش استفاده شده است.

ابزار سنجش

مقیاس ابعاد مثلث تاریک شخصیت (DTDDS)^۱: این مقیاس توسط جانسون و وبستر^۲ (۲۰۱۰) جهت اندازه‌گیری سه بعد ماکیاولیسم، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی (ضداجتماعی) ساخته شده است. این مقیاس دارای ۱۲ عبارت است که برای هر یک از سه صفت، ۴ عبارت در نظر گرفته شده است (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰). جهت اجرای این ابزار از شرکت‌کنندگان خواسته شد براساس وضعیت خود هر عبارت را در مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۷) درجه‌بندی کنند. از مجموع نمرات، نمره کل به دست می‌آید (کاجونیس، پیرسون، روزنبرگ و گارسیا^۳، ۲۰۱۶). ضریب اعتبار این مقیاس از طریق بازآزمایی توسط سازندگان بین ۰/۷۶ تا ۰/۸۷ و ضریب همسانی درونی ۰/۸۳ گزارش شده است (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰). بنابر نظر سازندگان و سایر پژوهش‌ها این مقیاس دارای روایی همگرا است (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰؛ پکرو و همکاران، ۲۰۱۹). کاجونیس و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهش خود ضریب اعتبار با روش آلفای کرونباخ را بین ۰/۷۴ تا ۰/۸۵ محاسبه کرده‌اند. این مقیاس در ایران هنجاریابی شده است و ضریب اعتبار کل با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ گزارش شده است (قمرانی، صمدی، تقی‌نژاد و شمسی، ۱۳۹۴). در پژوهش حاضر اعتبار کل با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۶ به دست آمد.

پرسشنامه دلبستگی بزرگسال (AAQ)^۴: این پرسشنامه توسط هازن و شیور (۱۹۸۷) ارائه شده است که دارای ۱۵ عبارت است و سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا (اضطرابی) را می‌سنجد. به هر یک از این سه سبک پنج عبارت تعلق می‌گیرد. نمره‌گذاری در مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (هرگز=۰ تا همیشه=۴) انجام می‌شود. جهت تعیین سبک دلبستگی هر فرد ارزش عددی عبارات مرتبط با هر یک از سه سبک دلبستگی با هم جمع و بر ۵ تقسیم می‌شوند. خرده مقیاسی که میانگین بالاتری کسب کرده باشد، به عنوان سبک دلبستگی فرد در نظر گرفته می‌شود (نقل از رحیمیان بوگر، نوری، عریضی، مولوی و فروغی مبارکه، ۱۳۸۶). هازن و شیور (۱۹۸۷) اعتبار بازآزمایی کل را ۰/۸۱ و از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آوردند، همچنین روایی ملاکی و محتوایی را خوب و روایی سازه را در حد بسیار مطلوب گزارش کرده‌اند (نقل از جلیوند، ۱۳۹۵). این پرسشنامه در ایران توسط رحیمیان بوگر و همکاران (۱۳۸۶) هنجاریابی شده است و ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس سبک ایمن ۰/۷۷، سبک اجتنابی ۰/۸۱، سبک دوسوگرا ۰/۸۳ و برای کل این ابزار ۰/۷۵ به دست آمده است. در پژوهش حاضر اعتبار کل با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

مقیاس دلزدگی زناشویی (CBM)^۵: این ابزار توسط پاینز در سال ۱۹۹۶ جهت اندازه‌گیری میزان دلزدگی زناشویی ساخته شده است. دارای ۲۱ عبارت است که سه بعد از پافتادگی جسمانی، عاطفی و روانی را می‌سنجد (نقل از سیرین و دنیز^۶، ۲۰۱۶). طبق نظر پاینز (۱۹۹۶) درجه ۲ و کمتر نشان از رابطه خوب، درجه ۳ خطر دلزدگی، درجه ۴ حالت دلزدگی، درجه ۵ وجود بحران و درجه بیش از ۵ کمک فوری است (نقل از سیرین و دنیز، ۲۰۱۶). نسخه‌های ترجمه شده این ابزار به طور موفقیت‌آمیزی در مطالعات بین‌فرهنگی در کشورهای مختلف مورد استفاده بودند (پاینز و ناز، ۲۰۰۳). اعتبار این ابزار توسط پاینز (۱۹۹۶) از طریق روش بازآزمایی در یک دوره یک ماهه ۰/۸۹، برای یک دوره دو ماهه ۰/۷۶ و برای یک دوره چهار ماهه ۰/۶۶ اعلام شده است (نقل از شفیعی و قمرانی، ۱۳۹۶). سیرین و دنیز (۲۰۱۶) ضریب اعتبار را از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۲ اعلام کردند. روایی سازه این ابزار به وسیله همبستگی منفی با ویژگی‌های ارتباطی مثبت مانند نظر مثبت در مورد ارتباط، کیفیت ارتباط، احساس امنیت، خودشکوفایی، احساس هدفمندی، کشش و جاذبه عاطفی نسبت به همسر و کیفیت رابطه جنسی آنها تأیید شده است (پاینز، ۱۹۹۶، نقل از پاینز و ناز، ۲۰۰۳). سیرین و دنیز (۲۰۱۶) نیز روایی این ابزار را تأیید کردند. نظریور و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود بر روی نمونه ایرانی، ضریب همسانی درونی این ابزار را با محاسبه آلفای کرونباخ ۰/۷۷ اعلام کرده‌اند. در پژوهش نادری، افتخار و آملازاده (۱۳۸۸) ضریب اعتبار از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۸ محاسبه شده

¹ dark triad dirty dozen scale (DTDDS)

² Webster

³ Kajonius, Persson, Rosenberg, Garcia

⁴ adult attachment questionnaire (AAQ)

⁵ couple burnout measurement (CBM)

⁶ Sirin & Deniz

است و روایی همگرای آن از طریق همبستگی منفی با پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ تأیید شده است. در پژوهش حاضر اعتبار کل از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۱ بود.

داده‌های این پژوهش در بخش آمار توصیفی از طریق شاخص‌های آماری مانند میانگین و انحراف استاندارد و در بخش آمار استنباطی با استفاده از نرم‌افزار SPSS، آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیری مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

جهت توصیف و طبقه‌بندی داده‌های گردآوری شده، از شاخص‌های آمار توصیفی گزارش شده در جدول ۱ استفاده شد.

جدول ۱. شاخص‌های آمار توصیفی دلزدگی زناشویی، مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی

متغیرها	مؤلفه	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف استاندارد
دلزدگی زناشویی	کل	۲۰۶	۱/۳۰	۶/۳۳	۳/۴۲	۱/۱۷
مثلث تاریک شخصیت	ماکیاولیسم	۲۰۶	۱/۰۰	۷/۰۰	۲/۵۲	۱/۸۱
	ضدا اجتماعی	۲۰۶	۱/۰۰	۷/۰۰	۳/۳۹	۱/۶۴
	خودشیفتگی	۲۰۶	۱/۰۰	۷/۰۰	۵/۲۵	۱/۵۵
	کل	۲۰۶	۱/۲۵	۶/۹۲	۳/۷۲	۱/۲۳
سبک‌های دلبستگی	ایمن	۸۸	۱/۰	۴/۰۰	۲/۵۰	۰/۵۸
	اجتنابی	۷۰	۱/۲	۴/۰۰	۲/۳۵	۰/۶۵
	اضطرابی	۴۸	۱/۴	۴/۰۰	۲/۷۹	۰/۶۶

در جدول ۲ ضرایب همبستگی بین دلزدگی زناشویی با ابعاد مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی گزارش شده است. مطابق این جدول، بین همه ابعاد مثلث تاریک شخصیت (ماکیاولیسم، جامعه‌ستیزی و خودشیفتگی) با دلزدگی زناشویی رابطه مثبت معنادار وجود دارد ($P < 0/01$). همچنین دلزدگی زناشویی با سبک دلبستگی ایمن رابطه منفی معنادار و با سبک دلبستگی اجتنابی و اضطرابی رابطه مثبت معنادار دارد ($P < 0/01$).

جدول ۲. ضرایب همبستگی پیرسون بین دلزدگی زناشویی با ابعاد مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی

ملاک	پیش بین	تعداد	کوواریانس	همبستگی پیرسون	سطح معناداری	ضریب تعیین
دلزدگی زناشویی	ماکیاولیسم	۲۰۶	۱/۱۶۱	۰/۵۵۰**	۰/۰۰۱	۳۰/۳
	ضدا اجتماعی	۲۰۶	۰/۹۷۲	۰/۵۰۹**	۰/۰۰۱	۲۵/۹
	خودشیفتگی	۲۰۶	۰/۳۳۴	۰/۱۸۵**	۰/۰۰۸	۳/۴
	نمره کل مثلث	۲۰۶	۰/۸۲۲	۰/۵۷۲**	۰/۰۰۱	۳۲/۷
	ایمن	۸۸	-۰/۱۱۸	-۰/۳۲۰**	۰/۰۰۲	۱۰/۲
	اجتنابی	۷۰	۰/۴۲۲	۰/۷۲۴**	۰/۰۰۰	۵۲/۱۴
	اضطرابی	۴۸	۰/۳۹۱	۰/۵۸۸**	۰/۰۰۰	۳۴/۶

قبل از انجام رگرسیون، پیش‌فرض‌های آن مورد بررسی قرار گرفت. ابتدا بر این اساس که سطح معناداری برای همه متغیرها در آزمون کولموگوروف اسمیرنوف^۱ از ۰/۰۱ بزرگتر بود، فرض نرمال بودن توزیع نمرات باقیمانده‌های استاندارد شده متغیر ملاک (دلزدگی زناشویی) تأیید شد. شاخص تحمل متغیرهای ماکیاولیسم، ضدا اجتماعی و خودشیفتگی به ترتیب ۰/۷۱۲، ۰/۶۹۲ و ۰/۹۲۲ است. شاخص تورم واریانس این متغیرها به ترتیب ۱/۴۰۴، ۱/۴۴۴ و ۱/۰۸۵ است. با توجه به اینکه شاخص تحمل بیشتر از ۰/۶ و مقادیر تورم واریانس کمتر از ۱/۵ است، پیش‌فرض استقلال متغیرهای پیش‌بین (مثلث تاریک شخصیت) رعایت شده است. مقادیر آزمون دوربین و واتسون^۲ برای نمره

^۱ Kolmogorov-smirnov

^۲ Durbin-Watson

Relationship between dark triad traits of personality and attachment styles with couple burnout

کل مثلث تاریک شخصیت، سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی به ترتیب ۱/۶، ۱/۴، ۱/۴۵ و ۱/۵۲ است. از آنجا که مقدار آزمون دوربین واتسون بین یک تا سه است؛ پس می‌توان نتیجه گرفت که نمرات خطا از استقلال نسبی برخوردارند. در جدول ۳، خلاصه نتایج رگرسیون خطی گزارش شده است. بنابر بررسی‌های انجام شده دلزدگی زناشویی در مردان و زنان مورد بررسی از طریق مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی قابل پیش‌بینی است. هر سه بعد مثلث تاریک شخصیت با هم توانستند، ۳۷ درصد از تغییرات دلزدگی زناشویی را تبیین و پیش‌بینی کنند. همچنین سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی توانستند به ترتیب ۱۰، ۵۲ و ۳۵ درصد از تغییرات دلزدگی زناشویی را تبیین و پیش‌بینی کنند.

جدول ۳. خلاصه نتایج رگرسیون خطی در پیش‌بینی (دلزدگی زناشویی) از طریق مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی

پیش‌بین	منابع تغییر	مجموع مجذورات	Df	میانگین مجذورات	آزمون F	سطح معناداری	ضریب تعیین
مثلث تاریک شخصیت	رگرسیون	۱۰۳/۶۸	۳	۳۴/۵۶	۳۹/۶۲	۰/۰۰۱	۰/۳۷
	باقیمانده	۱۷۶/۲۲	۲۰۲	۰/۸۷			
	کل	۲۷۹/۹۰	۲۰۵				
ایمن	رگرسیون	۳/۵۴	۱	۳/۵۴	۹/۸۱	۰/۰۰۲	۰/۱۰
	باقیمانده	۳۱/۰۵	۸۶	۰/۳۶			
	کل	۳۴/۵۹	۸۷				
اجتنابی	رگرسیون	۲۶/۸۹	۱	۲۶/۸۹	۷۴/۷۵	۰/۰۰۱	۰/۵۲
	باقیمانده	۲۴/۴۶	۶۸	۰/۳۶			
	کل	۵۱/۳۶	۶۹				
اضطرابی	رگرسیون	۱۶/۲۷	۱	۱۶/۲۷	۲۴/۳۱	۰/۰۰۱	۰/۳۵
	باقیمانده	۳۰/۷۹	۴۶	۰/۶۷			
	کل	۴۷/۰۶	۴۷				

نتایج جدول ۴، معناداری اثر متغیرهای پیش‌بین بر متغیر ملاک را از طریق آزمون t نشان می‌دهد. با توجه به نتایج این جدول t محاسبه شده کلیه مؤلفه‌های متغیر پیش‌بین مثلث تاریک شخصیت به استثنای مؤلفه خودشیفتگی در پیش‌بینی دلزدگی زناشویی از ارزش بحرانی t (در سطح معناداری ۰/۰۱) بزرگتر است؛ پس با ۹۹٪ اطمینان می‌توان نتیجه گرفت متغیرهای مزبور در پیش‌بینی دلزدگی زناشویی از ارزش بحرانی در جامعه مورد بررسی مؤثر هستند. همچنین، t محاسبه شده سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی دلزدگی زناشویی از ارزش بحرانی t (در سطح معناداری ۰/۰۱) بزرگتر است؛ پس با ۹۹٪ اطمینان می‌توان نتیجه گرفت متغیرهای مزبور در پیش‌بینی دلزدگی زناشویی در جامعه مورد بررسی نقش دارند.

جدول ۴. ضرایب رگرسیون استاندارد و غیراستاندارد و آماره t

Sig.	t	ضرایب استاندارد		ضرایب غیراستاندارد		متغیر پیش‌بین
		Beta	خطا	B		
۰/۰۰	۷/۶۴		۰/۲۵	۱/۸۸		(مقدار ثابت)
۰/۰۰	۵/۸۶	۰/۳۹	۰/۰۴	۰/۲۵		ماکیاولیسم
۰/۰۰	۴/۳۸	۰/۲۹	۰/۰۵	۰/۲۱		ضداجتماعی
۰/۳۹	۰/۸۷	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۴۰		خودشیفتگی
۰/۰۰۰	۱۱/۶۷۵		۰/۲۸۳	۳/۳۰۳		(مقدار ثابت)
۰/۰۰۲	-۳/۱۳۱	-۰/۳۲۰	۰/۱۱۰	-۰/۳۴۶		ایمن
۰/۰۰۰	۶/۱۶۶		۰/۲۷۱	۱/۶۷۳		(مقدار ثابت)
۰/۰۰۰	۸/۶۴۶	۰/۷۲۴	۰/۱۱۱	۰/۹۶۱		اجتنابی
۰/۰۰۱	۳/۵۰۶		۰/۵۱۵	۱/۸۰۷		(مقدار ثابت)
۰/۰۰۰	۴/۹۳۱	۰/۵۸۸	۰/۱۸۰	۰/۸۸۶		اضطرابی

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین ابعاد مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی با دلزدگی زناشویی بود. براساس تحلیل یافته‌های پژوهش حاضر، بین ابعاد مثلث تاریک شخصیت با دلزدگی زناشویی رابطه مثبت معنادار وجود دارد، همچنین نمره کل مثلث تاریک شخصیت و دو بعد ماکیاولیسم و ضداجتماعی توانستند دلزدگی زناشویی را به شکل مثبت و معنادار پیش‌بینی کنند. نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش شفیع و قمرانی (۱۳۹۶)، میرزایی‌جاهد و صابری (۱۳۹۸)، هارن و همکاران (۲۰۱۵) و برور و همکاران (۲۰۱۵) همسو است. دومین یافته پژوهش حاضر نشان داد دلزدگی زناشویی با سبک دلبستگی ایمن رابطه منفی معنادار و با سبک دلبستگی اجتنابی و اضطرابی (دوسوگرا) رابطه مثبت معنادار دارد و توسط هر سه سبک دلبستگی به شکل معنادار پیش‌بینی می‌شود. نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش جلیوند (۱۳۹۵)، علیخانی و فرهادی (۲۰۱۹)، تیلور و همکاران (۲۰۱۷) و کرامر (۲۰۱۷) همسو است.

در تبیین اولین نتیجه حاصل از این پژوهش می‌توان گفت با توجه به این که صفات تاریک شخصیت همراه با رفتارهایی مثل فریبکاری، پرخاشگری (کاجونیس و همکاران، ۲۰۱۶)، عدم همدلی، استثمار، تمایل به سوءاستفاده از اعتماد همکاران، علاقه به داشتن شریک زندگی جایگزین (برور و همکاران، ۲۰۱۵)، برتری‌جویی، سلطه (بوگمن، جانسون، وسلکا و ورنان^۱، ۲۰۱۴)، تعهد بسیار کم، تکانشگری، نگرش‌های بی‌رحمانه، روابط کوتاه‌مدت (لیونز، برور و کارتر^۲، ۲۰۲۰)، تمایل به تحقیر و انتقاد شدید (هارن و همکاران، ۲۰۱۵)، رفتارهای نامطلوب و ناشایست، بی‌اعتنایی به هنجارهای اجتماعی و دوگانگی (پن، ژینگا، تتو و لیم^۳، ۲۰۱۸) هستند؛ روابط بین فردی و رضایت زناشویی را تحت تأثیر قرار می‌دهند و به مرور زمان منجر به دلزدگی زناشویی می‌شوند.

ویژگی‌های افراد ماکیاولیسم شامل رفتار ظالمانه (هی و همکاران، ۲۰۱۸)، تمایل به انتخاب شریکی دلسوز (لیونز و همکاران، ۲۰۲۰)، رفتارهای دلهره‌آور، بی‌اعتنایی به اخلاقیات (پن و همکاران، ۲۰۱۸)، بهره‌کشی از دیگران (کاپری، ۲۰۱۳) و استراتژی فریب‌آمیز در روابط با دیگران (کاردم، هودک‌کنزویک، مهیک و پیلک^۴، ۲۰۱۸) است که در مجموع سبب بروز مشکلات مختلف در روابط میان‌فردی به خصوص در زندگی زناشویی شده و سرانجام می‌تواند منجر به دلزدگی زناشویی شود.

از ویژگی‌های افراد خودشیفته، برتری‌جویی (هارن و همکاران، ۲۰۱۵)، غرور (هی و همکاران، ۲۰۱۸)، محبوبیت در روابط کوتاه‌مدت، ناسازگاری در روابط بلندمدت (زینپ^۵، ۲۰۲۰) و خیانت جنسی (بوگمن و همکاران، ۲۰۱۰) است. رفتارهای اجتماعی نامناسب خودشیفته‌ها مانع از بروز پاسخ‌های همدلانه می‌شود و عدم همدلی، کیفیت روابط بین‌فردی را کاهش می‌دهد و در نهایت منجر به دلزدگی زناشویی می‌شود (شفیع و قمرانی، ۱۳۹۶).

جامعه‌ستیزی با تحریک‌پذیری بالا (هارن و همکاران، ۲۰۱۵)، عدم مسئولیت‌پذیری (هی و همکاران، ۲۰۱۸)، عدم احساس گناه حتی در صورت آسیب‌رساندن به دیگران، عدم احترام به سایرین (پن و همکاران، ۲۰۱۸)، انتقام‌جویی و پرخاشگری (جانسون، لیونز، بتل و رز^۶، ۲۰۱۳) همراه است. سردی و بی‌مهری در کنار پرخاشگری منجر به شکل‌گیری تعارض زناشویی و در نهایت دلزدگی می‌شود (میرزایی‌جاهد و صابری، ۱۳۹۸).

در تبیین دومین یافته پژوهش، می‌توان به نظریه بالبی اشاره نمود. بالبی (۱۹۷۳) این تئوری را تأیید کرده است که دلبستگی افراد تأثیرات مستقیمی بر احساسات، افکار و رفتارهای آنان دارد (نقل از کاله، ۲۰۱۹). طبق نظر بالبی (۱۹۸۰) نوع و میزان تداوم دلبستگی هر فرد با دیگران وابسته به سبک دلبستگی اولیه‌اش است (صدری‌دمیرچی و همکاران، ۱۳۹۷). تحقیقات هازن و شیور (۱۹۸۷) نشان داد که افراد با سبک‌های دلبستگی مختلف در کیفیت روابط عاشقانه خود تفاوت چشمگیری دارند. سبک‌های نایمن تجربیات و باورهای منفی بیشتری در مورد عشق گزارش کرده و روابط عاشقانه کوتاه‌مدت‌تری داشته‌اند (نقل از آدمچیک و بوکوالا^۷، ۲۰۱۳).

افراد دارای سبک دلبستگی ایمن، روابط طولانی، پایدار، رضایت‌بخش و صمیمانه‌ای دارند (آدمچیک و بوکوالا، ۲۰۱۳). اعتماد به نفس، توانایی ابراز وجود (فصیحی، حسن زاده و محمودی، ۲۰۱۹)، صمیمیت (هنشل، ندرینو و دوبا^۸، ۲۰۲۰)، توانایی مقابله خوب و مؤثر با

¹ Baughman, Veselka, Vernon

² Lyons & Carter

³ Pan, Zhang, Teo.

⁴ Kardum, Hudek-Knezevic, Mehic, Pilek

⁵ Zeynep

⁶ Bethell & Ross

⁷ Adamczyk & Bookwala.

⁸ Henschel, Nandrino, Doba.

Relationship between dark triad traits of personality and attachment styles with couple burnout

تغییرات جدی، چالش‌ها و شرایط استرس‌زا و توانایی در تنظیم تعادل عاطفی (فینزی دوتان و سگو^۱، ۲۰۲۰) از ویژگی‌های این افراد است. در مجموع این صفات سبب صمیمیت، رضایت از زندگی، استحکام روابط زوجین و رضایت زناشویی شده و دلزدگی‌شان را کاهش می‌دهد. افراد دارای سبک دلبستگی اجتنابی با همکاران برخورد منفی داشته، از نزدیکی و صمیمیت دوری می‌کنند، ترجیح می‌دهند تنها کار کنند زیرا افراد دیگر را غیرقابل اعتماد می‌دانند، انقادپذیر نیستند، وقتی تحت فشار روانی قرار می‌گیرند، پشتیبانی عاطفی سایرین را نمی‌پذیرند و جهت فرار از روابط نزدیک اجتماعی، اغلب به کار روی می‌آورند (کاله، ۲۰۱۹). این افراد در درگیری‌های زناشویی، به جای حل مشکلات بیشتر عقب‌نشینی می‌کنند و معمولاً عصبی می‌شوند (تیلور و همکاران، ۲۰۱۷). آنان همواره از شریک زندگی خود فاصله می‌گیرند (ایگسی و جنکوز^۲، ۲۰۱۱). به عبارتی به محض احساس نزدیکی با فردی، ناخودآگاه از او فاصله می‌گیرند (ماهرمفرد، ۱۳۹۶) و همین منجر به دلسردی زوجین می‌شود.

افراد دارای سبک دلبستگی اضطرابی (دوسوگرا) بسیار مضطرب هستند، عزت نفس ضعیفی دارند، باور دارند دیگران غیرقابل اعتماد هستند، به ندرت روابط عاشقانه و عاطفی برقرار می‌کنند، توانایی‌شان جهت مقابله با مشکلات اجتماعی و عاطفی بسیار محدود است، زمانی که تحت شرایط تنش‌زا هستند از دیگران کمک نمی‌خواهند (کاله، ۲۰۱۹)، دائم احساس می‌کنند همسرشان به آنان خیانت می‌کند. ضمن آنکه با کنترل و چسبندگی دائمی به همسر سبب سلب آزادی و خودمختاری طرف مقابل می‌شوند (ماهرمفرد، ۱۳۹۶). ترس از طرد شدن آشکارترین ویژگی این سبک دلبستگی است (کاله، ۲۰۱۹). این افراد دارای میل شدید به صمیمیت همراه با ترس زیاد از طرد شدن هستند (هنشل و همکاران، ۲۰۲۰).

در یک جمع‌بندی می‌توان گفت طبق دیدگاه روان‌تحلیل‌گری تجارب کودکی به صورت سازه‌هایی درونی می‌شوند که روابط بزرگسالی را تحت تأثیر قرار می‌دهند. ویژگی‌های نامناسب افراد دارای نمرات بالا در ابعاد مثلث تاریک شخصیت منجر به سردی عاطفی و عدم رضایت بین زوجین شده و در نهایت دلزدگی را در پیش دارد. سبک دلبستگی نیز نقش بسیار مهمی در همسرگزینی دارد. به طور کلی سبک دلبستگی یکی از عواملی است که بر چگونگی عملکرد افراد در زندگی زناشویی و فعالیت‌های عاشقانه و تحکیم روابط زوجین تأثیرگذار است (آدمچیک و بوکوالا، ۲۰۱۳).

یکی از محدودیت‌های این پژوهش آن است که به دلیل شیوع ویروس کرونا^۳ (کووید-۱۹)^۴ و تعطیلی دانشگاه‌ها، در مرحله توزیع پرسشنامه‌ها وقفه زمانی کوتاه مدتی به وجود آمد اما به علت محدودیت‌های زمانی انجام پژوهش، جمع‌آوری پرسشنامه‌ها از گروه نمونه به صورت الکترونیکی انجام شد. لذا زمان بیشتری برای این مرحله از پژوهش صرف شد. از دیگر محدودیت‌ها می‌توان به روش نمونه‌گیری در دسترس و استفاده از ابزارهای خودگزارش‌دهی اشاره کرد. پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی، این پژوهش در جامعه آماری دیگری برای مثال زوجین متقاضی طلاق اجرا شود. همچنین براساس نتایج حاصل شده، به روان‌شناسان و مشاوران پیشنهاد می‌شود دو متغیر ابعاد مثلث تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی در مشاوره‌های پیش از ازدواج مورد بررسی قرار دهند تا از دلزدگی زناشویی افراد پیشگیری شود. با توجه به اهمیت خانواده در شکل‌گیری انواع مختلف سبک‌های دلبستگی و صفات تاریک شخصیت بهتر است برای والدین کارگاه‌های آموزشی مرتبط برگزار گردد.

منابع

- جلیلودن، ن. (۱۳۹۵). پیش‌بینی دلزدگی عاطفی براساس سبک‌های دلبستگی و مشکلات بین‌فردی در افراد متأهل شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات شهرک قدس.
- دیویسون، ج؛ نیل، ج؛ کرینگ، ان؛ و جانسون، ش. (۱۳۹۴). *آسیب‌شناسی روانی براساس DSM-IV-TR* (ترجمه م. دهستانی. ویرایش دوازدهم) تهران: نشر ویرایش. (۲۰۱۴).
- رحیمیان بوگر، ا، نوری، ا، عریضی، ح، مولوی، ح، و فروغی مبارکه، ع. (۱۳۸۶). رابطه سبک‌های دلبستگی بزرگسالی با رضایت و استرس شغلی در پرستاران. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، ۲ (۱۳)، ۱۴۸-۱۵۷.
- شفیعی، ز، و قمرانی، ا. (۱۳۹۶). نقش شخصیت تاریک و شکستگی در دل‌زدگی زناشویی زوجین. *فصلنامه علمی پژوهشی زن و جامعه*، ۱ (۱)، ۷۷-۹۳.

¹ Finzi-Dottan & Segev

² Egeci & Gencoz

³ corona virus

⁴ covid-19

- صدری دمیرچی، ا.، فتحی، د.، و هاشمی مهر، م. (۱۳۹۸). ارائه مدل سبک‌های دلبستگی و پیوستگی و انطباق خانواده با دلزدگی زناشویی والدین دانش‌آموزان دارای ناتوانی‌های یادگیری با میانجیگری تمایز یافتگی زوجین. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۹ (۲)، ۵۸-۸۰.
- فیست، ج؛ فیست، گ؛ و رابرتس، ت. (۱۳۹۶). *نظریه‌های شخصیت*. (ترجمه ی. سید محمدی. ویرایش هشتم) تهران: نشر روان. (۲۰۱۳).
- قمرانی، ا.، صمدی، م.، تقی نژاد، م.، و شمسی، ع. (۱۳۹۴). شاخص‌های روانسنجی مقیاس شخصیت تاریک در دانشجویان. *مجله روش‌ها و مدل‌های روانشناختی*، ۶ (۲۰)، ۷۳-۸۶.
- ماهرمفرد، ر. (۱۳۹۶). *آزمودن رابطه سبک‌های دلبستگی با رضایت زناشویی با میانجی‌گری همدلی و بخشش*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز.
- میرزایی‌جاهد، ع.، و صابری، ه. (۱۳۹۸). پیش‌بینی دلزدگی زناشویی زنان بر مبنای نگرش جنسی آن‌ها و گرایش همسرانشان به شخصیت تاریک. *فصلنامه علمی روان‌شناسی کاربردی*، ۱۵ (۳)، ۳۷۱-۳۸۹.
- نادری، ف.، افتخار، ز.، و آملزاده، ص. (۱۳۸۸). رابطه ویژگی‌های شخصیت و روابط صمیمی همسر با دلزدگی زناشویی در همسران معتاد مرد اهواز. *یافته‌های نو در روان‌شناسی*، ۱۱ (۴)، ۶۱-۷۸.
- نظریور، د.، زهراکار، ک.، پورحیعی، م.، و داورنیا، ر. (۱۳۹۸). اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر تصویرسازی ارتباطی و تأثیر آن بر دلزدگی زناشویی. *مجله شفای خاتم*، ۷ (۴)، ۵۱-۶۰.
- Adamczyk, K., & Bookwala, J. (2013). Adult attachment and single vs. partnered relationship status in Polish university students. *Psyhologijiske Teme*, 22 (3), 481-500.
- Alikhani, M., & Farhadi, S. (2019). Attachment styles and cognitive emotion regulation strategies in women with and without marital conflict. *Iranian Evolutionary and Educational Psychology Journal (IEEPJ)*, 1 (1), 34-41.
- Baughman, H.M., Jonason, P.K., Veselka, L., & Vernon, Ph.A. (2014). Four shades of sexual fantasies linked to the dark triad. *Personality and Individual Differences*, 67, 47-51.
- Brewer, G., Hunt, D., James, G., & Abell, L. (2015). Dark triad traits, infidelity and romantic revenge. *Personality and Individual Differences Journal*, 83, 122-127.
- Capri, B. (2013). The Turkish adaptation of the burnout measure-short version (BMS) and couple burnout measure-short version (CBMS) and the relationship between Career and couple burnout based on psychoanalytic existential perspective. *Educational Consultancy and Research Center*, 13 (3), 1408-1417.
- Egeci, S., & Gencoz, T. (2011). The Effects of attachment styles, problem-solving skills, and communication skills on relationship satisfaction. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 2324-2329.
- Fasihi, R., Hasanzadeh, R., & Mahmoudi, GH. (2019). Correlation between attachment style and Alexithymia in university students. *Journal of Humanities Insights*, 3 (2), 45-49.
- Finzi-Dottan, R., & Segev, M. (2020). Well-being of people diagnosed with schizophrenia spectrum disorders: the role of attachment style, parental treatment and couple relationship. *Social Work in Mental Health*, 18 (2), 217-235.
- He, Q., Wang, Y., Xing, Y., & Yu, Y. (2018). Dark personality interpersonal rejection and marital couples: An actor-partner interdependence meditation model. *Personality and Individual Differences*, 134, 232-238.
- Henschel, S., Nandrino, J.L., & Doba, K. (2020). Emotion regulation and empathic abilities in young adults: The role of attachment styles. *Personality and Individual Differences*, 156, 1-9.
- Horan, S.M., Guinn, T.D., & Banghart, S. (2015). Understanding relationships among the dark triad personality profile and romantic partner's conflict communication. *Communication Quarterly Journal*, 63 (2), 156,170.
- Huston, T.L. (2009). What's love got to do with it? Why some marriages succeed and others fail. *Personal Relationships*, 16, 301-327.
- Jonason, P.K., Lyons, M., Bethell, E.J., & Ross, R. (2013). Different routes to limited empathy in the sexes: Examining the links between the dark triad and empathy. *Personality and Individual Differences*, 54, 572-576.
- Jonason, P.K., Webster, G.D. (2010). The dirty dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychological Assessment*, 22 (2), 420-432.
- Kajonius, P.J., Persson, B.N., Rosenberg, P., & Garcia, D. (2016). The (mis) measurement of the dark triad dirty dozen. Exploitation at the core of the scale. *Peer Journal*, 4, 17-48.
- Kale, E. (2019). Attachment styles and job performance in the hospitality industry: the mediating role of general self-efficacy. *Journal of Human Resources in Hospitality & Tourism*, 23, 1-21.
- Kardum, I., Hudek-knezevic, J., Mehic, N., & Pilek, M. (2018). The effects of similarity in the dark triad traits on the relationship quality in dating couples. *Personality and Individual Differences*.131, 38-44.
- Kramer, N.M. (2017). *Do Attachment styles and Co-rumination predict marital and emotional distress*. Degree of Doctor of Philosophy, Clinical Psychology, Psychology Faculty of University of Kansas.
- Lyons, M., Brewer, G., Carter, G.L. (2020). Dark triad traits and preference for partner parenting styles. *Personality and Individual Differences*, 152, 1-3.
- Pan, W., Zhang, Q., Teo, T.S.H., & Lim, V.K.G. (2018). The dark triad and knowledge hiding. *International Journal of Information Management*, 42, 36-48.
- Paulhus, D.L., & Williams, K.M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, machiavellianism and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36 (5), 55-63.

Relationship between dark triad traits of personality and attachment styles with couple burnout

- Pechorro, P., Jonason, P.K., Raposo, V., & Maroco, J. (2019). Dirty dozen: A concise measure of dark triad traits among at risk youths. *Springer Science, Business Media, LLC, Part of Springer Nature, 12*, 1-10.
- Pines, A.M., & Nunes, R. (2003). The relationship between career and couple burnout: implications for career and couple counseling. *Journal of Employment Counseling, 40*, 50-64.
- Pines, A.M., Neal, M.B., Hammer, B.L., & Lcekson, T. (2011). Job burnout and couple burnout in Dual-earner couples in the Sandwiched generation. *Social psychology Quarterly. American Sociological Association, 74* (4), 361-386.
- Sandberg, J.G., Bradford, A.B., & Brown, A.P. (2017). Differentiating between attachment styles and behaviors and their association with marital quality. *Family Process, 56*, 518-531.
- Sina, F., Najarpourian, S., & Abdolvahab Samavi, A. (2018). The Prediction of marital satisfaction through attachment styles and love story. *Iran J.Psychiatry Behav Sci, 12* (4), 1-9.
- Sirin, H.D. & Deniz, M.E. (2016). The effect of the family training program on married women's couple-burnout levels. *Education Science: Therapy & Practice, 16* (5), 1563-1585.
- Tabachnick, B.G., & Fidell, L.S. (2007). *Using multivariate statistics* (5th ed.). Boston. Pearson Education.
- Taylor, N.C., Seedall, R.B., Robinson, W.D., & Bradford, K. (2017). The systemic interaction of attachment on psychophysiological arousal in couple conflict. *Journal of Marital and Family Therapy, 16*, 1-15.
- Uysal A. (2016). *Predicting relationship satisfaction: dark triad personality traits, love attitudes and attachment dimensions*. Master of Arts in clinical psychology, T.C. Dogus University, Institute of Social Sciences, Istanbul.
- Wijaya, A.P., & Widyaningsih, Y.A. (2020). The role of dyadic cohesion on secure attachment style toward marital satisfaction: A dyadic analysis on couple vacation decision. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism, 9*, 1-25.
- Zeynep, S. (2020). Social malicious personalities: The dark triad. *Current Approaches In Psychiatry, 12* (3), 318-329.